

ת"פ 51443/10/17 - מדינת ישראל נגד קולומבוס כשר בע"מ, יאיר שרון

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ת"פ 51443-10-17

14 פברואר 2019

לפני: כב' השופטת יפית זלמנוביץ גיסין

המאשימה: מדינת ישראל

ע"י ב"כ: עו"ד רון אופיר

-

הנאשמים: 1. קולומבוס כשר בע"מ

2. יאיר שרון

ע"י ב"כ: עו"ד שמואל ברזני

גזר דין

בכתב האישום שהוגש כנגד הנאשמים יוחסה לנאשמים העסקה של עובד זר אשר אשרה השהייה שלו פגה ארבעה חודשים לפני מועד הביקורת בעסקם של הנאשמים.

במסגרת הסדר טיעון הורשעה הנאשמת מספר 1 בעבירות לפי סעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק עובדים זרים, תשנ"א-1991 (להלן - "החוק") והנאשם מספר 2 הורשע בעבירה לפי סעיף 5 לחוק. עוד הוסכם כי על הנאשמת יוטל קנס בשיעור 18,000 ש"ח ועל הנאשם יוטל קנס בשיעור 10,000 ש"ח וכי הנאשמים יתחייבו להמנע מביצוע העבירה למשך שלוש שנים.

טיעוני המאשימה לעונש

1. המאשימה טענה כי העבירה בה הודו הנאשמים והורשעו על פי הודאתם מהווה "מכת מדינה" ונעברה במסגרת

עמוד 1

משלח ידם של הנאשמים (ר' פרוטוקול עמ' 8 שורות 14-15) ועל כן ביקשה כי בית הדין יאמץ במסגרת גזר הדין את הסדר הטיעון ויטל על הנאשמת קנס בשיעור 18,000 ש"ח ואילו על הנאשם יוטל קנס בשיעור 10,000 ש"ח וכי שני הנאשמים יתחייבו להמנע מביצוע עבירה חוזרת למשך שלוש שנים שאם לא כן ישאו בקנס המקסימלי הקבוע לצד העבירות (ר' פרוטוקול עמ' 6 שורות 10-12).

טיעוני הנאשם 2

2. בתחילה טען הנאשם לביטול הרשעתו. במסגרת זו נטען על ידו, כי אף שהצדדים הגיעו להסדר טיעון שפרטיו הוצגו כאמור לעיל (ר' פרוטוקול עמ' 8 שורות 20-21) מבקש הוא לטעון כי יש מקום לשלוח את הנאשם לקבלת תסקיר מבחן ולבטל את הרשעתו בהתאם לסעיף 192א' לחוק סדר הדין הפלילי (ר' שם, בשורות 22-23).

3. הנאשם אשר ביקש וקיבל את זכות הדיבור, טען, כי הרצה במהלך "עשרים שנה באזור הצפון, נושאים שקשורים לתעשייה וניהול... (עבד) בתפקיד ניהול בתי ספר של חברת בת אל בזכרון יעקב... וזה (הרשעה - י.ז.ג.) יקשה עליו לחזור לתפקידים אלה. בכל תפקיד בחינוך אני צריך להביא אישור על חוסר הרשעה פלילית" (ר' פרוטוקול עמ' 9 שורות 13-16).

4. הנאשם ציין, כי הפסיק לעבוד כמחנך בבית ספר חצי שנה לפני שהחל דרכו כשותף במסעדה, היא הנאשמת, ומספר חודשים לאחר שנכנס כשותף במסעדה גילה, כדבריו, "התנהגות פלילית של כל המשפחה של השותף" (ר' פרוטוקול עמ' 9 שורות 24-25) ועל כן החליט לפרוש.

5. הנאשם אף ציין, כי במקביל לעבודתו הזמנית בצרכניה של הישוב הקהילתי בו הוא גר, עבד בחברת "כספונט" ולאחר שנודע להם כי תלוי ועומד נגדו הליך פלילי הופסקה עבודתו אצלם (ר' פרוטוקול עמ' 9 שורות 28-30).

6. הנאשם הגיש לעיוני טיוטת הסכם זכיון להפעלת צרכניה בישוב הקהילתי גבעת אלה (מא/1), ללא שמפורטים בה פרטי הזכיון/המפעיל. לטענת הנאשם, לצורך ניהול הצרכניה נדרש להמציא אישור על העדר הרשעה פלילית (ר' פרוטוקול עמ' 9 שורות 2-4).

7. באשר לטיעוני הנאשם לעונש - טען הנאשם, כי אף שהמדיניות שמתווה המערכת המשפטית היא מדיניות של אי הפללה, מבקשת המאשימה בענינו של הנאשם להטיל על כתפיו את "כל משקלה של מכת המדינה של עובדים זרים ולמצות על כתפיו של הנאשם הספציפי כאן תוך המנעות מהחובה המשפטית לענישה אינדיבידואלית התפורה לפי מידותיו של הנאשם" (ר' פרוטוקול עמ' 11 שורות 26-29).

8. הנאשם טען, כי הציג ראיות לכך ששלושה אפיקים תעסוקתיים נחסמו בפניו, כי נועץ "במנהליו במשרות החינוכיות (ו) הוצע לו שלא להגיש את המכרזים כדי שלא יאלץ לרשום את עובדת התיק הפתוח, חברת כספונט הפסיקה את העסקתו... בתפקיד שליח למילוי כספים במכונות" (ר' פרוטוקול עמ' 11 שורות 30-33, עמ' 12 שורות 1-4). בנוסף ציין, כי גם בצרכניה של הישוב הקהילתי, לתפקידו שם נכנס כמחליף, התבקש למלא טפסי מכרז עת ביקשו כי יטול על

עצמו את התפקיד באופן רשמי (ר' פרוטוקול עמ' 12 שורות 5-7).

9. לבסוף ציין הנאשם, כי הוא מבקש שהקנס עליו הוסכם במסגרת הסדר הטיעון יחולק לעשרה תשלומים (ר' פרוטוקול עמ' 12 שורה 23).

תשובת המאשימה

10. המאשימה השיבה לבקשת הנאשם לביטול הרשעתו וטענה, כי "עבירות על חוק עובדים זרים מחייבות מדיניות תקיפה של העמדה לדין והרשעה של מעסיקים כמו גם אכיפה כנגד מנהלים" (ר' פרוטוקול עמ' 10 שורות 5-8).

11. עוד נטען, כי לאור אופיים הנורמטיבי של מבצעי העבירות כדוגמת העבירות בהן הורשעו הנאשמים, קיימת סבירות גבוהה כי תסקיר שירות המבחן יהיה חיובי ויכלול המלצה לאי הרשעה. ואולם, הוסיפה המאשימה "שיקוליו של שירות המבחן אינם חופפים את שיקולי ביה"ד בבואו לקבוע את עונשו של הנאשם. נסיבותיו האישיות לעולם ילקחו בחשבון בשלב הטיעונים לעונש" (ר' פרוטוקול עמ' 10 שורות 16-22).

12. המאשימה טענה, כי הנאשם לא הציג כל ראיה לפגיעה שלטענתו עלולה להגרם לו כתוצאה מההרשעה (ר' פרוטוקול עמ' 11 שורות 10-11) ואף לא הוכיח כי ההרשעה תמנע ממנו לחזור לעיסוקו הקודם כמורה ומרצה (שם, בשורות 12-15).

דין והכרעה

13. מקור הסמכות לבטל הרשעה בשלב גזר הדין מופיע בסעיף 192א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן - "חוק סדר הדין הפלילי") שזו לשונו:

"הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, או לצוות כי הנאשם ייתן התחייבות להימנע מעבירה, כאמור בסעיף 72(ב) לחוק העונשין, בלא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור".

14. ואולם סעיף 192א' לחוק סדר הדין הפלילי אינו עומד ברשות עצמו אלא יש לקוראו בצוותא חדא עם סעיף 71א' לחוק העונשין, תשל"ז-1977 הקובע:

"(א) בית משפט שהרשיע אדם ולא הטיל עליו עונש מאסר בפועל, רשאי, במקום כל עונש אחר או בנוסף עליו, לחייבו בצו שיעשה, בשעות הפנאי שלו וללא שכר, פעולה או שירות לתועלת הציבור או הזולת (להלן, בסמך זה - שירות לציבור), למשך תקופה, למספר שעות ובהתאם לתכנית, הכל כפי שיקבע בית המשפט בצו; לצו כאמור ייקרא להלן "צו שירות".

(ב) מצא בית המשפט שנאשם ביצע עבירה, רשאי הוא לתת צו שירות גם ללא הרשעה, בנוסף למבחן או בלעדיו, ומשעשה כן יהיה דינו של צו השירות, לענין סעיף 9 לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, כדין צו מבחן.

(ג) בית המשפט לא יתן צו שירות אלא לאחר ששוכנע על פי תסקיר של קצין מבחן שנעשו סידורים על פי תכנית מפורטת שיאפשרו לנידון לעשות את השירות".

15. טול והוסף לזה את סעיף 1 לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 הקובעת, כי אף לאחר שהרשיע בית המשפט אדם בעבירה הוא רשאי להתחשב "בנסיבות הענין ובכללן אפיו של האדם, עברו, גילו, תנאי ביתו, בריאותו הגופנית ומצבו השכלי, טיב העבירה שעבר וכל נסיבה מקילה שבה נעברה העבירה" ליתן צו מבחן ללא הרשעה אם לא הוטל עליו קודם לכן עונש מאסר על תנאי שבית המשפט רשאי להורות על ביצועו.

16. ברי, כי ביטולה של הרשעה לאחר שבמסגרת הכרעת הדין הורשע הנאשם, אינה מאיינת את הממצאים שנקבעו בהכרעת הדין, או בענינו, את הודאתו של הנאשם בביצוע העבירות שיוחסו לו ובהן הורשע.

17. בבואו של בית הדין הארצי לעבודה לקבוע באילו מקרים צודק ונכון לעשות שימוש בהוראת סעיף 192א' לחוק סדר הדין הפלילי ולבטל את הרשעתו של הנאשם שהורשע, קבע:

"הכלל, כפי שעמד עליו בית המשפט העליון לא אחת הוא כי "מי שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו" (ע"פ 2513/96 מדינת ישראל נ' שמש, פ"ד נ(3) 682, 683 (1996); ע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3) 689, 685 (2000); ע"פ 5985/13 הראל אבן נ' מדינת ישראל (2.4.14), להלן: פרשת אבן; ע"פ (ארצי) 33098-09-12 א.פ.י שירותי כח אדם בענף הבנין (2005) בע"מ - מדינת ישראל (11.8.14), להלן: פרשת א.פ.י.). עוד הובהר בפסיקה כי:

"ההרשעה היא השתלשלות טבעית הנגזרת מהוכחת האשמה הפלילית. ההרשעה מהווה מרכיב חיוני בהליך הפלילי כנגד נאשם, משלימה את שלביו השונים ואף מגשימה את ערך השוויון בין נאשמים. ההרשעה מוסיפה לעבירה הקבועה עלי חוק את המשמעות הנורמטיבית הנדרשת כדי לקעקע מעשה מסוים כפסול ורע מוסרית בעיני החברה כולה, ומייצרת הרתעה מפני ביצוע עבירות דומות" (ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' קליין (4.9.07), בפסקה 76 וההפניות שם, להלן: פרשת קליין; ע"פ (ארצי) 6291-05-10 א. כפיר אחזקות בע"מ - מדינת ישראל- משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה (31.1.12) בפסקה 28, להלן: פרשת כפיר; פרשת א.פ.י.).

(עפ (ארצי) 33112-09-15 מדינת ישראל נ' מרסי זלקינד (2017); ע"פ (ארצי) 2153-12-18 גוז מרסלו דוארדו - מדינת ישראל (2019)).

18. ובפסק הדין בענין תמר כתב נקבע, כי "המבחן ללא הרשעה הינו חריג לכלל, שכן משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם וראוי להטיל אמצעי זה רק במקרים יוצאי דופן, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מו ההרשעה לבין חומרתה של העבירה" (ע"פ 2083/96 כתב - מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 341, 337 (1997)). כמו כן נקבע בפסה"ד הנזכר כי "המנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה

בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים" (שם, בעמ' 342).

19. המנעות מהרשעה בעניינו עלולה, לטעמי, להעביר מסר של סלחנות למעשיו של הנאשם, אשר הודה בביצוע עבירה לפי סעיף 5 לחוק עובדים זרים שענינה אחריות נושא משרה לעבירות שביצעה הנאשמת. אין להקל ראש בעבירות מסוג זה, וודאי כאשר הן נעשות במסגרת משלח ידה של הנאשמת והן בעיקרן עבירות כלכליות.
20. בפסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה בענין חדוות הורים (ע"פ (ארצי) 57160-01-14 מדינת ישראל - חדוות הורים בע"מ (2014)) נקבע, כי לא היה מקום לבטל את הרשעתו של הנאשם, "בהתחשב בחומרתה היחסית של העבירה של ההעסקה שלא כדין של עובדים זרים; במסר המרתיע שביקש המחוקק להעביר לציבור באמצעותו של חוק עובדים זרים; וכאשר המשיב הורשע בהעסקה של ששה עובדים זרים במסגרת עסק".
21. הנאשם טען שהרשעתו תעיב על סיכויי השיקום שלו, שכן לא יתאפשר לו לשוב לעסוק בחינוך, התחום בו עסק הנאשם טרם הפך לשותף במסעדה שנוהלה על ידי הנאשמת. אלא, שטענתו זו של הנאשם לא נתמכה בעדותם של אותם מנהלים עלומים (ר' פרוטוקול עמ' 11 שורה 31) שלחשו על אוזנו שלא יוכל לבצע תפקידים חינוכיים ככל שיורשע, או בראיה אחרת כלשהיא.
22. עוד טען הנאשם, כי אף שהוצע לו על ידי מנהלי הצרכניה "ליטול את התפקיד באופן רשמי" (ר' פרוטוקול עמ' 12 שורות 5-6) בשעה שנדרש לדווח על התיק הפלילי התלוי ועומד נגדו "והוא דיווח כפי חובתו עבודתו הופסקה שם" (שם, בשורות 7-8). הנאשם כלל לא המציא כל ראיה שיש בה כדי לתמוך בטענתו כי עבד בצרכניה וכי טיוטת הסכם הזיכיון להפעלת הצרכניה שהוצגה על ידו במסגרת הטיעונים לעונש (נא/1) אכן קשורה להווה התעסוקתי שלו.
23. אף טענתו של הנאשם כי עבד בחברת כספונט ופטר לאחר שהוזמן "להגיש מכרז כזכיון" ו"הודיע להם ביושרו הרב כי אין הוא יכול להגיש את המסמכים לאור התיק הפתוח שאז הודיעו לו אלה אם התיק פתוח אולם לא ידענו עליו אבל גם את זה לא תוכל לעשות" (ר' פרוטוקול עמ' 12 שורות 2-4), לא הוכחה.
24. לא שוכנעתי מטיעוניו של הנאשם כי ההרשעה תפגע פגיעה חמורה באפשרות שיקומו של הנאשם ולא מצאתי כי בנסיבות המקרה, לאור מהות העבירה וחומרתה, יש להורות על ביטול ההרשעה.
25. למעלה מן הדרוש אציין, כי מאחר והנאשם מחזיק ב 50% ממניות הנאשמת והודה ששימש ועודנו משמש כדירקטור בה (ר' פרוטוקול עמ' 6 שורות 20-21) ולא עשה דבר וחצי דבר כדי להביא לחיסולה מרצון או פירוקה על ידי בית המשפט, לא ברור לי מדוע טען כי ספק אם הוא רשאי לייצגה.
26. יתרה מכך. התנהלותו של הנאשם כמפורט בסעיף 25 לעיל כמו גם הודאתו לפיה הוא ממשיך עד היום לשלם לשותף הנוסף, באמצעות אביו, עבור רכישת חלקו בנאשמת (ר' פרוטוקול עמ' 9 שורות 20-22) - אף שהיית מצפה, כי מי שהולך שולל אחר הבטחות חבר ילדות וגילה התנהגות פלילית במסעדה בחלוף מספר חודשי שותפות (ר' פרוטוקול

עמ' 9 שורות 23-25), יסרב להמשיך ולשלם עבור שותפות אליה נכנס לאחר שהקרובים לו סובבו אותו בכחש - אינה מתיישבת עם נסיונו לחמוק מקבלת אחריותו להתנהלות הנאשמת (ר' פרוטוקול בעמ' 7).

27. מצאתי, כי יש לאשר את הסדר הטיעון והעונש שהוסכם במסגרתו משהוא משקף, להבנתי, את מישכה הקצר של ההעסקה שלא כדין של העובד הזר, את העובדה שמדובר בעובד אחד ואת החסכון בזמן השיפוטי לאור הודאת הנאשמים בעבירות המיוחסות להם בפתח ישיבת ההוכחות, לצד היותה עבירה חמורה, שנעשתה במסגרת ניהול עסקה של הנאשמת.

28. מאחר ונדחתה טענת הנאשם לביטול ההרשעה ומטעמה של הנאשמת לא הועלו טענות דומות או אחרות, אני מאשרת את הסדר הטיעון ומחייבת את הנאשמת לשלם קנס בשיעור 18,000 ש"ח ואילו על הנאשם יוטל קנס בשיעור 10,000 ש"ח. שני הנאשמים יתחייבו להמנע מביצוע עבירה חוזרת למשך שלוש שנים שאם לא כן ישאו בקנס המקסימלי הקבוע לצד העבירות בהן הורשעו.

29. הקנסות ישולמו בעשרה תשלומים שהראשון בהם ישולם ביום 30.3.2019 ובכל 30 לחודש עוקב. ההתחייבות תחתם בתוך 30 ימים ממועד המצאת גזר הדין לנאשמים. לא תחתם ההתחייבות במועד שנקבע אשקול ביטול הסדר הטיעון.

ניתן היום, ט' אדר א' תשע"ט, (14 פברואר 2019), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.